

СТАНОВИЩЕ

Относно конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по в професионално направление „7.1. Медицина“ и научна специалност „Фармакология“ за нуждите на направление "Поведенческа невробиология" към Института по невробиология при БАН.

Изготвил становището: проф. д-р Славина Кирилова Сурчева, дм, Катедра по фармакология и токсикология, МФ, Медицински университет София, включена в състава на научното жури със заповед № 89/11.02.2015 г. на директора на ИНБ.

Кандидат в конкурса, обявен в „Държавен вестник“ бр. 82/03.10.2014 г., е гл. ас. д-р Даниела Маринова Пехливанова.

Рецензирането на материалите, представени за конкурса, се основава на изискванията на Правилника на БАН за приложение на ЗРАСРБ и критериите за заемане на академични длъжности и придобиване на научни степени в Института по невробиология, БАН.

Даниела Пехливанова завършва СУ „Св. Климент Охридски“, специалност биология, през 1993 г. 2007 г. е назначена като н.с. I ст. в Института по невробиология, БАН, а от 2010 г. е главен асистент. През 2010 г. защитава ОНС Доктор, специалност фармакология (данни от CV и приложени 3 публикации, свързани с докторантурата).

Професионалният път на гл. ас. Даниела Пехливанова е свързан с научни изследвания в областта на невробиология на поведението, болкова чувствителност, епилепсия, проучвания на ангиотензинови рецепторни блокери при различни експериментални модели.

Председател е на общото събрание на учените към Институт по невробиология, БАН и Секретар на Комисията по биоетика, ИНБ-БАН, което демонстрира нейните организационни качества и авторитет сред колегите.

Член е на Българско дружество по физиология, на Българско дружество по фармакология и на Съюза на учените в България.

Владее руски и английски език, широк набор от компютърни умения.

В настоящия конкурс гл. ас. Даниела Пехливанова представя общ списък на всички научни трудове като включва 3 за присъждане на ОНС „доктор“ и 9 публикации извън

конкурса, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор".

Научно-изследователска дейност. За рецензиране в конкурса са предоставени 16 реални публикации. От тях 12 са публикувани в списания с импакт фактор (общ IF = 13.475, индивидуален - 3.76). В 10 от публикациите гл. ас. Даниела Пехливанова е първи автор.

Голяма част от научните разработки и приноси на гл. ас. Даниела Пехливанова са свързани с проучвания на ефектите на селективни лиганди на AT1 и AT2 рецепторите върху поведението, болката и нейните денонощи колебания. Хроничното третиране с лосартан облекчава поведението, свързано със състояние на беспокойство и премахва стрес-индуцираната антиноцицепция. Продължителното третиране със селективни лиганди на AT1 и AT2 рецепторите модулира водно-солевия баланс. Активирането на AT2 рецепторите в мозък на плъх повишава приема на храна, вода, екскрецията на урина и електролити.

В експерименталните си постановки гл. ас. Даниела Пехливанова използва две линии животни – нормотензивни Вистар и спонтанно хипертензивни плъхове (SHR) като установява, че SHR се характеризират с по-нисък праг на болково отдръпване, понижена деноноща вариация на болковата чувствителност, повишена двигателна активност, ниско ниво на беспокойство и по-високи нива на оксидативен стрес, в сравнение с нормотензивния им аналог [6, 4, 10]. Подобна сравнителна характеристика е направена и при експериментален модел на кайнат-индуцирана епилепсия на темпоралния лоб. През хроничната фаза на епилепсията се развива депресивен тип поведение, което има подчертан денонощен ритъм при нормотензивните плъхове с прояви само през светлата фаза на денонощето, а при SHR депресивният тип поведение през хроничната фаза на епилепсията е без изразени денонощи отклонения [7]. Третирането с лосартан по време на епилептогенезата удължава латентната фаза до появя на спонтанните гърчови пристъпи и подобрява състоянието на беспокойство у плъхове с развита епилепсия на темпоралния лоб [12]. Хроничното приложение на хормона мелатонин по време на епилептогенезата значително удължава латентната фаза и премахва фаза-зависимия циркадианен ритъм на спонтанните гърчови пристъпи както при нормотензивни, така и при спонтанно хипертензивни плъхове [15].

Друго направление в работите на гл. ас. Даниела Пехливанова са проучванията на ефекта на селективни агонисти за аденоzinовите A₁ и A_{2a} рецептори, както и на теофилина (неселективен аденоzinов рецепторен антагонист и фосфодиестеразен инхибитор), които повишават болковия праг при различни модели на ноцицептивна болка [1, 2].

Установено е, че кофеинът (също неселективен аденоzinов рецепторен антагонист), приложен еднократно премахва индуцираните поведенчески прояви на депресия и предизвиква анксиолитична активност у мишки [3, 5], удължава хипертермичния ефект на стрес-индукционата депресия [5]. Продължителният прием на кофеин премахва депресивните прояви на анхедония и беспокойство, паралелно с повишаване нивата на допамин и серотонин в хипокампа, но засилва хипертермичния ефект на хроничния стрес [8, 9, 14].

Кандидатът представя 90 цитирания на всички свои публикации, които са от чуждестранни автори, израз на интереса и значимостта на публикуваните резултати. Статиите представени в този конкурс са цитирани 36 пъти. За периода 2014 – 2009 г. е представен списък на 19 участия в научни форуми, от които 10 с международно участие.

Учебно-преподавателска дейност.

Гл. ас. Даниела Пехливанова е посочила в CV като преподавателска дейност «Пълен курс практически упражнения по физиология за специалност „Медицина”, но липсват документи, които удостоверяват тази дейност.

Заключение. Въз основа на предоставените по конкурса материали считам, че гл. ас. д-р Даниела Пехливанова е изграден изследовател и отговаря на изискванията на Правилника на БАН за приложение на ЗРАСРБ. Това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на академичната длъжност „доцент” по в професионално направление „7.1. Медицина” и научна специалност „Фармакология” за нуждите на направление "Поведенческа невробиология" към Института по невробиология при БАН.

23.04.2015 г.
София

